

beti delovna
inštalna
industrija
metlika

beti delovna
inštalna
industrija
metlika

dpl
vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

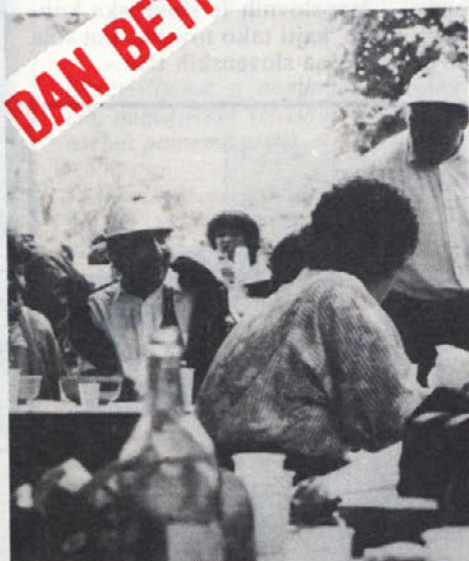

Leto XII. Številka: 6
Metlika, 26. septembra 1986

KRSTINJA

DAN BETI

beti 30

Knjige na enem, bralci na drugem bregu

V metliški Beti smo združili tovarniško strokovno ter šolsko knjižnico in tako maja odprli v nekdanji kolekcijski sobi knjižnico z nekaj tisoč knjigami. Delavci jo lahko obiščejo vsak dan od 9. do 10. ure, torej takrat, ko imajo malo, vendar pa je bilo v teh nekaj mesecev obiskovalcev bore malo. Res je, da so si nekateri prišli knjige vsaj ogledat, prevladujejo pa tisti, ki za knjižnico sicer vedo, a še niso našli poti vanjo. Zakaj, so takole povedali:

ANA GUŠTIN, delavka v pletilnici: »Nič še nisem slišala, da imamo v tovarni knjižnico.

Sicer pa tudi nimam časa brati, kajti delam v treh izmenah, doma pa imam kmetijo in dva šoloobvezna otroka. Veliko

časa mi vzame tudi pot v službo, saj sem vsak dan od doma po 11 ur. Tako v mojem natrpanem delavniku zares ni prostora za knjige.«

MLADEN HORVAT, mehanik v pletilnici: »Slišal sem, da je bila knjižnica odprta, saj je bilo zanjo veliko reklame, kakšen pa je sedaj obisk, ne vem. Jaz namreč hodim v matično knjižnico. Sicer pa je dobro, da smo na ta način približali knjigo delavcem, posebno tistim, ki imajo čas brati.«

KATARINA PETRIC, polagalka blaga v konfekciji:

»Vem, da je knjižnica odprta, a je ne obiskujem, ker imamo knjig dovolj doma, pa tudi časa za branje je bolj malo. Morda bo tudi za to kdaj kaj več priložnosti. Prav pa bi bilo, da bi si vsi delavci knjižnico vsaj ogledali, da bi videli, kaj premore. Priznam, da tudi sama še nisem bila v njej, a bom to kmalu storila.«

SLAVICA PRISELAC, šivilja v konfekciji: »Čeprav zelo

rada berem, pa še nisem bila v naši tovarniški knjižnici. Imam namreč majhnega otroka in časa za branje zmanjkuje. Poleg tega imam doma še veliko knjig, ki sem jih naročila v

knjižnem klubu Svet knjige, a jih še nisem utegnila prebrati. Ko otrok odraste, bom zopet prišla za knjige, vendar bom odslej kupovala hrvaške, ker sem se preselila na Hrvaško in moram že zaradi otroka spoznavati to književnost.«

BOGDAN KONČAR, komisionar I v skladišču gotovih

izdelkov: »Vem za knjižnico, vendar v njej žal še nisem bil. Čitati začnem novembra. To je dobra poteza, da delavcem fizično približamo knjige. Razumem pa, da je malo obiskovalcev, ker je sedaj malo časa. Še meni ga primanjkuje, ki sicer veliko berem. Najraje pa knjigo kar kupim, ker jo drugače težko vrnem, kajti rad jo imam.«

MARIJA ROGLIČ, vodja knjižnice: »V naši knjižnici si prizadevamo, da bi jo neprestano dopolnjevali z novimi de-

li, tako da bralci ne bi nergali, vendar pa je teh bolj malo. Ve-

liko jih pride pogledat, stalnih pa je le okrog 15. Pri tem seveda odštejem učenke srednje šole tekstilne usmeritve, ki prihajajo redno, saj vodijo dnevnik branja. Res je, da veliko ljudi hodi v ljudsko knjižnico, ne smemo pa si zatiskati oči tudi pred tem, da je bralna kultura na zelo nizkem nivoju. Da je za nebranje kriv letni čas, pa je marsikomu dobrodošel izgovor.

Če pa je slučajno res tako, potem bo po izgovorih sodeč pozimi v knjižnici velik dren.

Povedati pa moram, da so kljub temu, da je v Beti zaposlenih veliko delavcev onkraj Kolpe, v knjižnici od leposlovnih le slovenske knjige, kajti tako tovarna kot šola sta na slovenskih tleh.«

Glasba in nehvaležnost

(Razmišljanje o napihnjen-
cih, namišljenih veličinah in
osebni pomembnosti)

Ne boste verjeli, da ima
glasba veliko skupnega z
nehvaležnostjo.

Obe namreč ne poznata
meja.

Pri nas zgradimo stano-
vanjski blok v treh letih.
Potem mine še leto, da dobe
srečneži ključe, kajti sestati
se mora kopica komisij,
odborov, pododborov, čaka-
ti je treba na pritožbe.

Vmes pa je tisoč besed: o
nepravilni razdelitvi, o pre-
varanih, razočaranih. Naj-
dejo se posamezniki, ki bi
raje imeli obrnjena okna
proti jugu kot proti severu,
nočejo stanovanja brez tele-
fona. Bentijo, vznemirjajo
okolico, kradejo ljudem ene-
rgijo, ki bi jo lahko porabili
kje za pametnejše reči.

Kako pomembni so ne-
kateri v svojih očeh samemu
sebi! Brez njih, njihovega
truda, ne bi bilo Beti ali pa bi
bila kvečjemu zanikrna, va-
ška tovarnica.

Kako pomembno družbe-
no politično vlogo so odigrali
posamezniki! Pomislite: bili
so sekretarji (predsedniki) v
najtežjih časih, kot da zdaj

cvetijo povsod same rožice
prav po njihovi zaslugi. Pa
smo kljub temu, kljub njho-
vim lovorikam, oprostite, v
težki riti. Tako je to: za-
sluge, pohvale na svoje prsi,
probleme, napake na pleča
drugih.

Ob delitvi stanovanj se lo-
mijo kopja. Če bi bila, de-
nimo, petčlanska komisija
za dodeljevanje stanovanj
sestavljena iz petih Kris-
tusov, pravičnikov, bi jo tisti,
ki bi ostali brez stanovanj,
proglasili za najbolj krivično
komisijo na zemeljski obli.
Ni se še rodila mati, ki bi ro-
dila pametnega, poštenega
človeka za v stanovanjsko
komisijo. Tako mislijo za-
služneži, ki bi bili radi na
vseh listah prvi.

Na listah, kjer so pravice.
Na rang lestvici dela pa za-
dnji. Hudič je biti v lastni
domovini prerok. To je
nemogoče, kot smo včasih
tečni in nemogoči ljudje.
Vendar, menim, ni svet zgolj
zaradi mene. Poleg moje ve-
ličine se drenjajo po asfaltu
tudi drugi, prav tako pome-
mbni ljudje.

Naj jim rečem, da jih gle-
da krasni ud?

Toni Gašperič

Knjige so drage, če jih nihče ne bere

Minili so časi, ko so knjige sežigali. Knjige so
bile vedno izvor znanja in znanje je lahko
nevarno. Postanite nevarni! Berite knjige! Res so
drage, a verjetno veste, da imamo v Beti
knjižnico, kjer knjige niso le v dekorativne
namene, ampak jih tudi izposojajo.

Vsakdo bo v knjižnici, ki razpolaga z okrog

3000 knjigami, našel kaj zase, če nič drugega
tov. Marijo Roglič, ki vsak dan od 9^h do 10^h
izposoja knjige, svetuje, diskutira o pisateljih in
je sploh pravi informator o duhovnih zakladih, ki
jih v sebi nosijo knjige.

Obiščite Betino knjižnico, oglejte si knjižne
police. Našli boste odlična dela s področja
leposlovja, ekonomije, družboslovja, tekstilnih
ved, psihologije itd. Zvedeli boste stvari, ki jih bi
moral vedeti vsak delavec. Ni ga »šefa«, ki mu
pri njegovem delu ne bi koristila knjiga: Koča
strica Toma. Vsak član disciplinske komisije bi
moral temeljito preštudirati knjigo: Upor na
ladji Bauty. Vsi, ki na črno prekupčujejo s
konvertibilno valuto, bodo bogatejši, ko bodo
prebrali Marka Twaina — Bankovec za milijon
funtov. V knjižnici dobite tudi knjigo ruskega
klasika Gogolja — Prodane duše. Univerzalen
priročnik za vse čase in za vsakogar.

Prihaja zima, Dinastija se počasi izteka. Kaj
boste delali v ponedeljkovih večerih. Brali boste
knjige iz Betine knjižnice.

Za zahtevnejše bralce je namenjeno tudi nekaj
knjig z rahlo erotizirano vsebino. Pohitite, sicer
bo prepozno.

V prihodnjih številkah Vežila bomo objavili
rang-lestvico bestsellerjev iz naše knjižnice.

Marjaž Rus

KRSTINJA PRI VOJNIČU

Z OTVORITVE NOVEGA
OBRATA V KRSTINJI PRI
VOJNIČU

Že nekaj dni pred
uradno otvoritvijo so se brh-

ka dekleta pridno sukala
okrog čisto novih strojev.
Kar dobro jim je šlo od rok.

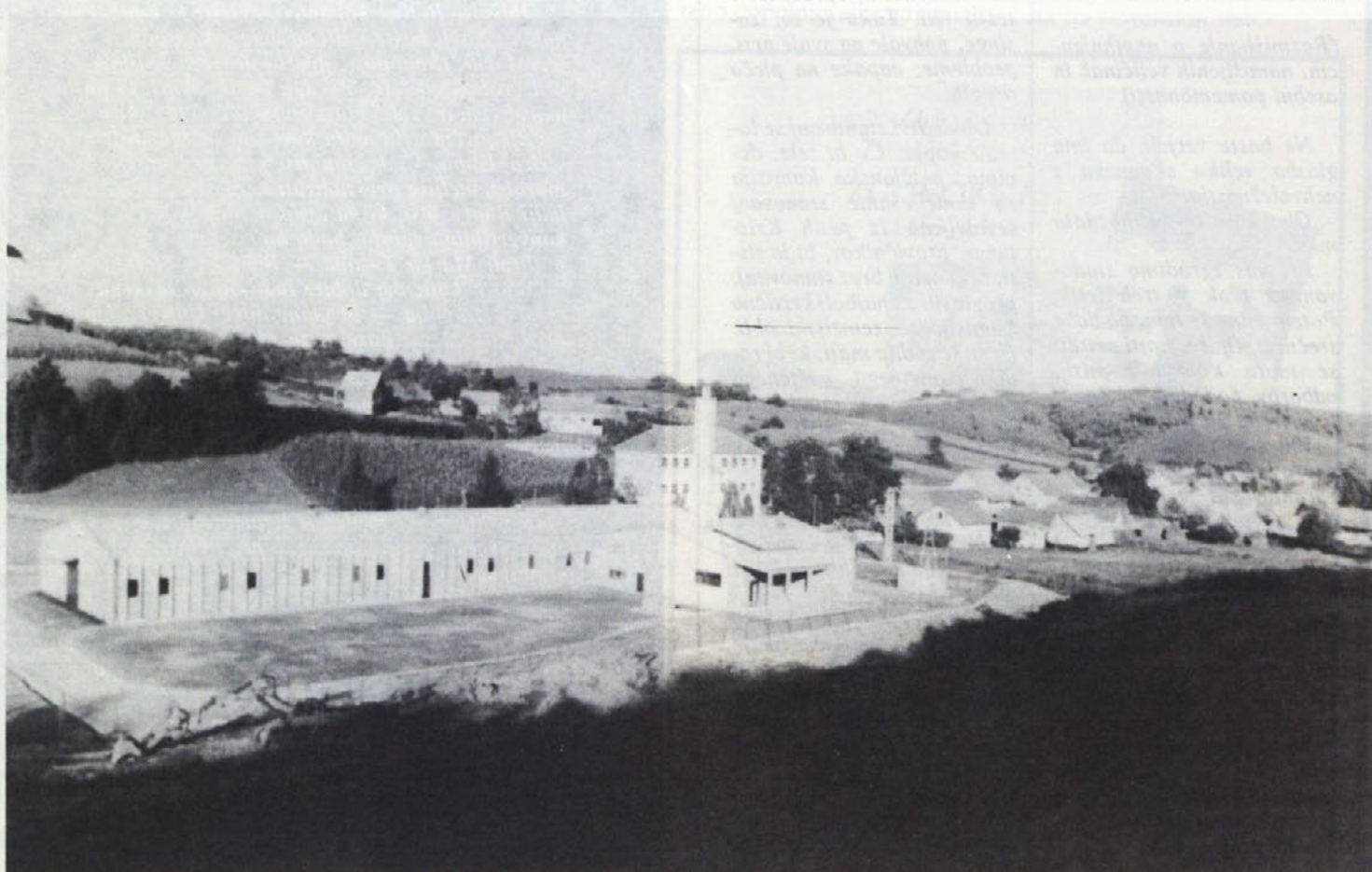
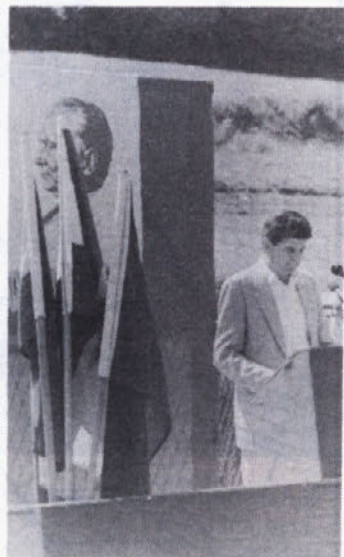
Zbranim je sprego-
voril tudi podpredsednik Sa-

bora SR Hrvatske Mate
Cerkvenac.

Kratkemu programu
ob slovesnosti so prisluhnili
predstavniki družbenopoliti-
čnega življenja iz Metlike,
Vojniča, Karlovca in Ozlja.

Po otvoritvi si je kar
največ ljudi hitelo ogledati
proizvodne prostore, nekate-
ri pa so zaradi prevelike
gneče počakali kar pred
vrati.

Pogled na nov obrat
v vsej njegovi lepoti. Investi-
cija je stala kar 656.000.000,00
dinarjev.

Nov obrat v Krstinji

Za dan vstaje hrvaškega naroda so na pravem ljudskem slavju v Krstinji v kordunaški občini Vojniči odprli nov konfekcijski obrat žakanjskega tozda. Slovesnosti so se med drugim udeležili podpredsednik Sabora SR Hrvaške Mato Crkvenac, podpredsednik Skupščine SR Slovenije Jože Knez, predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije Milan Pavić, predstavniki JLA in Vojnega servisa, karlovške, vojničke in metliške občine ter seveda predstavniki Beti z generalnim direktorjem Miroslavom Štimcem na čelu. Vse to govori, kako pomemben je ta obrat, saj je v teh nerazvitih krajih sploh prvi industrijski obrat.

S tem dnevom se je število zaposlenih v Beti, največji delovni organizaciji v Beli krajini, povečalo za nekaj več kot 60 in doseglo skupno število 2060. Tudi v tem novem obratu v Krstinji je večina zaposlenih žensk, njihova povprečna starost pa komaj presega 20 let. Za večino od njih je to prva zaposlitev, saj do sedaj v teh krajih skoraj da ni bilo možnosti za delo. V končni fazi bo v obratu v Krstinji delalo 140 ljudi.

Direktor Štimac je v svojem kratkem govoru na slovesnosti med drugim dejal: »Lani je bila na tem kraju še njiva, sedaj pa stoji tovarna, ki bo dala zaposlitev 140 delavkam in delavcem. Celotna naložba je veljala 656 milijonov dinarjev... Ta del je končan, čaka pa nas drugi. Moramo dokazati, da znamo proizvajati kvalitetne izdelke in ustvarjati dohodek za uspešen razvoj naše delovne organizacije, tega kraja, SR Hrvatske in Jugoslavije. Dobrodošli v družino Beti!«

Do konca leta bo v obratu v Krstinji, ki je od Metlike oddaljen okoli 75 km, delalo blizu 80 ljudi, redna proizvodnja pa naj bi po predvidevanjih stekla v začetku drugega leta.

In kaj je na dan otvoritve obrata v Krstinji povedalo pet delavk in vodja?

Mira Bunčić, 19 let, doma iz Krstinje: »To je moja prva zaposlitev. Za službo je bilo veliko prijav, izbrali pa so nas v glavnem iz bližnjih krajev. Ta obrat za naš kraj ogromno pomeni. Nasploh so mladi iz

teh krajev, ker ni bilo možnosti za zaposlitev, odhajali, vasi so se praznile. Sedaj bo gotovo drugače. Jaz živim doma, na delo hodim peš, mož pa se vsak dan vozi v Karlovac.«

Nevenka Gačša, 22 let, iz Bukovice: »Prej sem delala v Pamučni industriji v Dugi Resi, in to v treh izmenah. Tukaj imam veliko bližje na delo pa tudi delo je za sedaj enoizmensko, kar je največja prednost, seveda pa bodo najbrž tudi osebni dohodki večji, čeprav to ni najvažnejše. Mož dela v Vojniču, jaz pa bom ostala tu, nikamor več ne grem.«

Mira Martinović, 23 let, iz Johovega: »Do sedaj sem delala v Dugi Resi v tovarni pohištva Polet, kjer je bilo delo za žensko zelo težko. Naš obrat je zelo lep, inštruktorice odlične, vse poteka brez težav, delovne razmere so izvrstne, res imamo vse. Seveda bomo morale me to »povrniti« z dobrim delom. Prej sem z družino živela v Karlovcu, vendar se s slabimi delavskimi plačami v mestu ne da živeti. Sedaj mož kmetuje, meni pa je na vasi tudi lepo.«

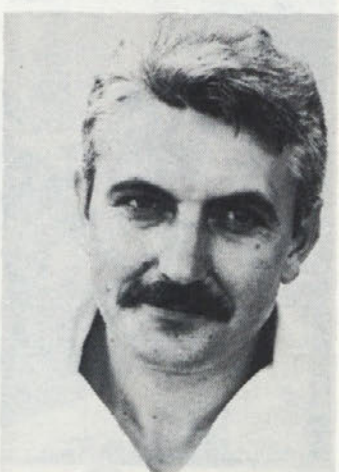
Ana Gušić, 30 let, iz Vojniča: »Imam krojaško šolo, a doslej

nisem mogla dobiti dela v svojem poklicu, delala sem v Jugokeramiki v Vojniču. Sedaj se iz Vojniča vozim v Krstinjo, a mi to ni težko, saj sem zelo srečna, da sem bila sprejeta. Seveda bo tu tudi osebni dohodek večji. Naj povem, da v 10 letih, kolikor imam službe, nisem nikoli dobila več kot dva in pol milijona starih dinarjev plače, tu pa na priučevanju 3 milijone. Vemo tudi, kakšni so osebni dohodki v Beti. Jaz se ne bojim, da ne bi dosegla norme.«

Ranka Tomašević, 22 let, iz Miholskega: »Zelo sem bila vesela, ko sem zvedela, da sem sprejeta na priučevanje, saj je to moja prva služba. Tukaj je izredno lepo in vse smo nadvse zadovoljne. V naši skupini je 15 deklet, uči pa nas tov. Biserka iz Metlike in zelo smo zadovoljne z njo. Na mojem stroju znam že vse delati in prav nič se ne bojim dela na normo. Jaz bom seveda ostala tu. V Miholskem, 5 km od Krstinje, imam družino, hišo in bom seveda ostala tu. Ko bo urejen še avtobusni prevoz, bomo imeli vse.«

Jože Cigič, vodja obrata: »Sedaj traja še uvajalna doba, tretjina od sedanjih okoli 60 zaposlenih je prišla šele pred

nekaj dnevi. Za tiste, ki so že od začetka na priučevanju, pa inštruktorice pravijo, da so se dobro vklopile. Sedaj je zaposlenih za eno izmeno, možno pa je zaposliti še enkrat toliko ljudi, tako da bi delo potekalo v dveh izmenah. Tako je tudi načrtovano, saj bi bili le tako stroji bolje izkoriščeni in tudi vse naše konfekcije delajo v dveh izmenah. Za delavke pa v teh krajih ne bo težav, saj je delovne sile več kot dovolj. Ženske so zelo zadovoljne in srečne in prepričan sem, da tudi rezultati taki, kakršne pričakujemo.«

M. K.

DAN BETI V SLIKI

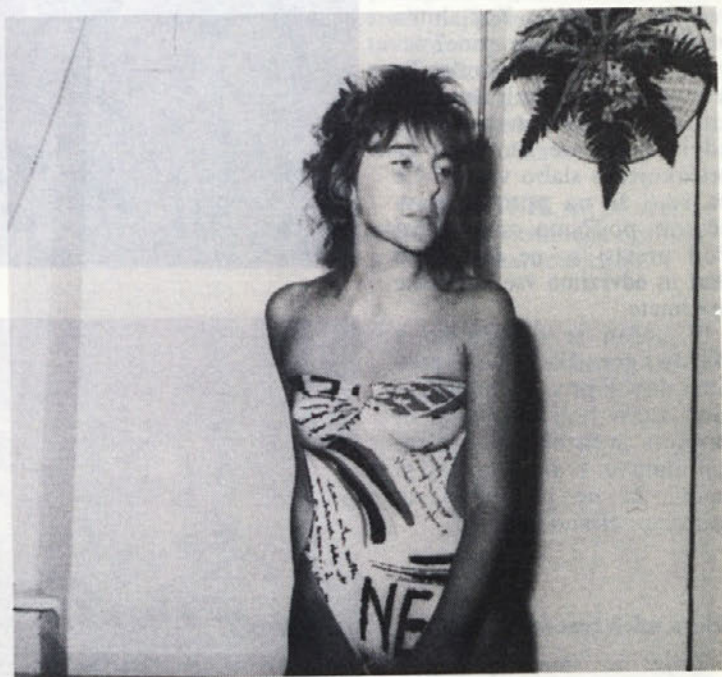
DAN BETI V SLIKI — Dan Beti — letos smo ga praznovali v soboto, 12. julija — je edina priložnost v letu, ko se na enem kraju zbere večina članov več kot 2.000-članske družine Beti. Na Vinomer pridejo iz Dobove, Mirne peči, Črnomlja, Žakanja in seveda iz Metlike. Slavnostni del, podelitev priznanj in nagrad jubilantom ter slovesnost ob 20-letnici Srednje šole tekstilne usmeritve, je bil v Metliki, manj slavnostni, zato pa toliko bolj sproščen in vesel, pa kot po navadi na Vinomeru.

DAN
BETI

FOTO REPORTAŽA Z VINOMERA

MINI MODNE REVIJE — Na Vinomeru pri Metliki so te dni mini modne revije, namenjene v glavnem kupcem iz Slovenije. Le-ti zaključujejo kolekcijo iz sezone pomlad-poletje 87. Betini zastopniki trdijo, da gre posel kar v redu. Kupci radi prihajajo na Vinomer, kjer je poskrbljeno za dobro počutje in razpoloženje. (Foto: Branko Matkovič)

Tudi v gorah smo ljudje

Za tiste, ki tega še ne vedo, naj že v začetku povem, da smo v Metliki pred 4 leti ustanovili Planinsko društvo Metlika. Ustanovilo nas ga je nekaj ljubiteljev planin, naših gora in narave nasplah. Resda društvo ne more razviti neke velike aktivnosti, saj je le to povezano s precejšnjimi stroški, pa vendar imamo svoje, domače društvo.

In kar je razveseljivo; vse več nas je. Vse večkrat lahko srečam v hribih planinca z izkaznico PD Metlika. Vse več nas je tistih, ki se ob mnogih priložnostih srečujemo z vabljivo gorsko naravo. V njeni prvobitni nedotaknjenosti, v svetu mogočnih vrhov, sten, grebenov, najdemo svojo pravo mero, v njej se telesno in duševno krepimo za vse tisto, kar zahteva od nas življenje. Pridružite se nam!

Vendar naj bo vaša odločitev povezana z resnično ljubeznijo do narave, do gora in njenih lepote. Kajti vedite: **GORA ZAHTEVA CELEGA ČLOVEKA IN LE ISKRENO LJUBEZEN Z ENAKO MERO VRAČA.** Če vas bo vaša pot v gore vodila iz teh nagibov, potem boste lahko resnično doživeli razgibano življenje v kopastih vrhovih in si utrli v spomin vse lepote, ki jih prinaša planinstvo.

Pa vendar ob izreku »ČUVAJMO NARAVO« bodimo tudi PREVIDNI... zato ob tem nekaj napotkov za varno hojo v hribe.

Katere so glavne naloge?

- Izberemo cilj in način vzpona s povratkom.
- Izberemo udeležence izleta.
- Pripravimo opremo.
- Poskrbimo za prehrano.
- Pozanimamo se za vreme.

Izbira cilja

Glede na sposobnosti in številu udeležencev najprej izbe-

remo cilj s smerjo vzpona in povratka. za vsak primer določimo tudi morebitne variante in z odločitvijo seznanimo bližnje. Odločitev je nepreklicna, saj nas sicer v primeru nezgode prijatelji zaman iščejo v dogovorjenem predelu. Turo naj vodijo izkušeni planinci, ki poznajo razmere in planinske poti.

Uživanje tekočin

Zaradi znojenja telo izgubi veliko tekočine (tudi do 5 litrov), ki jo je potrebno nadomestiti, sicer lahko telo utrpeli veliko škodo. Mnogo tekočine naenkrat ni dobro. Pa tudi ni priporočljiva hladna tekočina. Izgubljeno tekočino moramo torej nadomeščati med dvema večjima obrokom, tako da večkrat popijemo 1 — 2 dl pijače. Izogibajmo se pitja med hojo. Zelo dober je vroč čaj ali juha. Sladke pijače nas ne odžejajo. Tekočinam dodajamo vitamine, predvsem vitamin C, ki je izrednega pomena. Izogibajmo se kajenja, alkohola in dopinga.

Tehnika hoje:

Hoje po planinskih poteh se razlikujejo od sprehajanja po dolinskih. V gorah hodi previdno, glej pod noge in predse! Hodi enakomerno! Korake prilagodi svoji telesni velikosti in strmini poti. Na začetku ture hodi počasi, da se pravilno ogreješ. Stopaj z vsem podplatom. Ogibaj se prosto ležečega kamenja in grušču. Dihaj mirno, hitrost hoje prilagodi dihanju. Med hojo govori kar najmanj in ne kadi! Sestop je za noge naporejši od vzpona. Sestopaj na celo stopalo s težo na nogah. Ne obešaj se na kline in žice, uporabljal jih le za pomoč in ravnotežje!

Pri srečanju ima prednost sestopajoči! Ne sproži kamele ali celo plazju, ker tudi v gorah nisi sam. In osnovno: v gorah pri sestopu **STENI NIKOLI NE OBRNI HRBTA!**

V grušču pri sestopu — samo prestopajte z dolgimi koraki in se z gruščem vred pomi-

kajte navzdol.

Po položnih travnatih pobočjih se najlažje povzpemo cik-cak, po hudi strmini pa je treba pot premagovati naravnost navzgor. Če hočemo hoditi uspešno po gorah, moramo biti telesno in duševno pripravljeni, moramo poznati gorske lepote in tudi nevarnosti.

Vedno se strogo držimo označenih in zavarovanih planinskih poti! Pri hoji čez snežišča in led bodimo še posebej previdni. Če je le mogoče, uporabljajo vsaj cepin, če ne, tudi dereze.

VREME nam v gorah rado večkrat zagode. Kaj hitro pride (pa tudi hitro mine) nevihta s spremljajočo strelo. Ta je v gorah še najbolj nevarna, zato se ji ne izpostavljamo. Ne odpravljamo se na ture, če pričakujemo slabo vreme! Če pa smo že na poti, si pravočasno poiščimo zaklonišče! Pod previsi se ne dotikajmo skal in odvrzimo vse kovinske predmete.

V kočah se obnašamo v skladu s gorniško etiko — pustimo dovolj prostora tudi drugim, zlasti bolj utrujenim in skrbimo za čistočo. Ne uničujemo narave z odmetavanjem smeti. In ne pozabimo na osnovno telesno čistočo!

Izbira udeležencev

Želje ne smejo presežati sposobnosti posameznih članov skupine, pri čemer mislimo na telesne in duševne sposobnosti. Vsak član skupine mora biti sposoben prenesti napore, ki ga čakajo. Pomembna je telesna vzdržljivost (seveda za večje in težje ture), pa tudi pogum. Brezbriznost, bojazljivost, neprilagodljivost in netovarištvo — vse te lastnosti niso za planinca.

Oprema:

Uspeh planinske ture je precej odvisen tudi od priprave, ki med drugim obsega izbiro opreme. Ta mora biti takšna, da ustreza celo v najslabših razmerah. ČEVLI naj bodo nepremočljivi, s kar najmanj šivov, visoki in naj se dobro prilagodijo nogam. Gumijasti, rebasti podplati naj bodo debeli in trdi, da omogočajo varne, tudi majhne stope. (Ni odveč, da čevlje večkrat premažemo s planinskimi oljem). Ne priporočamo copat.

OBLEKA naj bo večplastna (zrak med plastmi). Taka obleka je boljša od enojne iz debelega blaga. Blago naj bo

Lepa pozornost

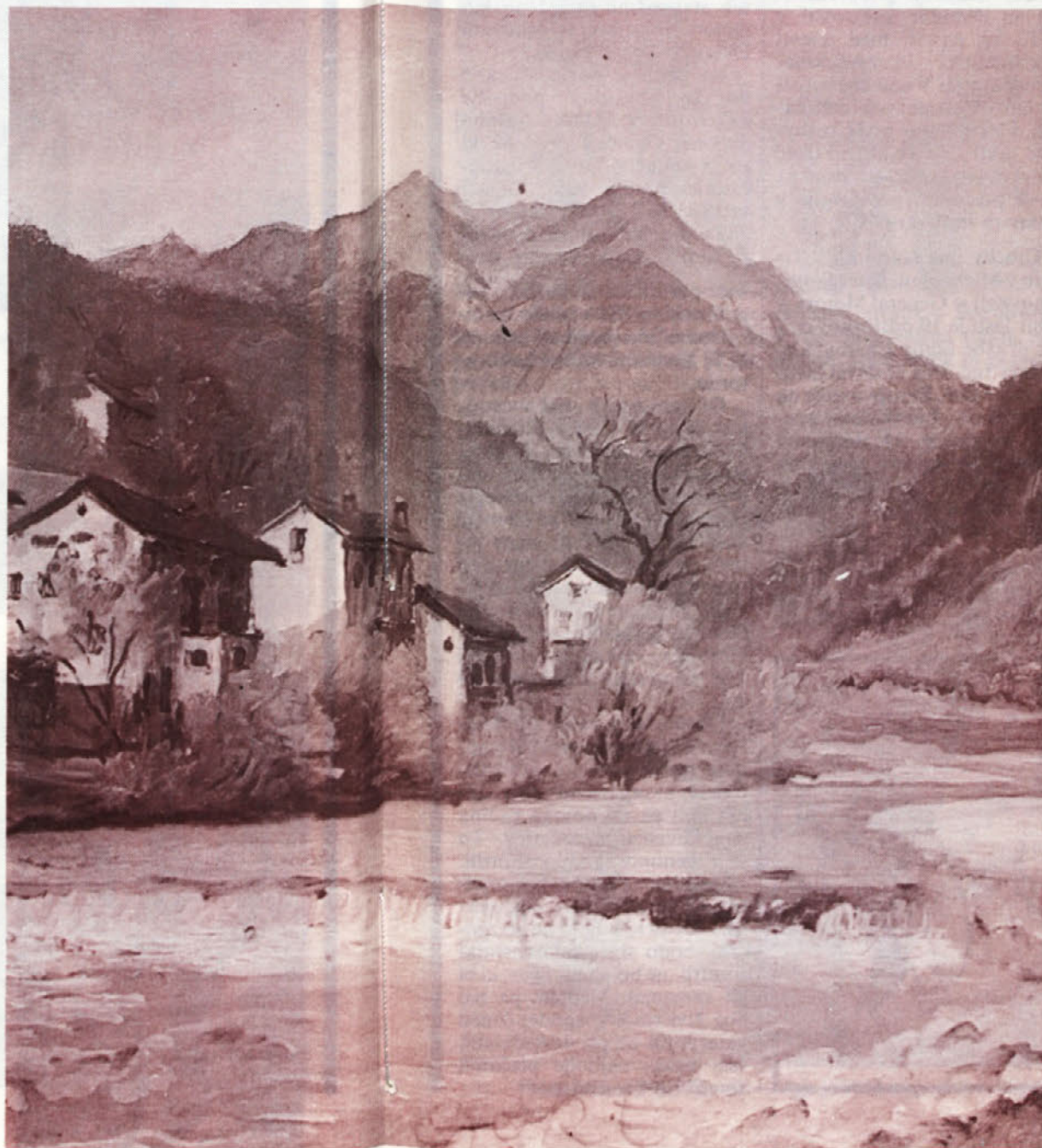
K meni, k uredniku, prišla Marica Ivičič, rojena 1935. Bila je vidno mlada.

«Rada bi se zahvalila, lepo se me pospremili v predčasní pokoj.» je napisala namen svojega obiska.

Marica Ivičič, 1935, je nastopila službo z osemnajstimi leti. Delat se je začela tudi v Črnomelju. Nato je bila v plenilnici in končno v TOZD kodranka in volna. Za tem: pokoj.

«Oh slovesu nisem pričakovala toliko pozornosti. Vsi so se zbrali okoli mene, dali so mi darilo. Bila sem prijetno presenečena.»

Marica Ivičič ne more in noče skriti zadovoljstva zaradi lepega, nepozabnega slovesa. Sodelavcem in vsem želi uspehe pri delu, še posebno mladim delavcem, ki so jim starejši ustvarili pogoje za delo.

hitro sušljivo in takšno, ki drsi na skalah. Najbolj priporočljive so pumparice.

DOKOLENKE naj bodo volnene in naj segajo nad kolena.

PERILO naj bo iz blaga, ki dobro vpija vlago.

SRAJCA naj bo topla in dolga, da ne zleze iz hlač.

PULOVER naj bo dolg, ohlapen in tople.

VETROVKA naj bo pripravljena v nahrbtniku tudi sredi najlepšega poletja. Sestavni del opreme so tudi rokavice, nož, zločljiv dežnik, čutara, piščalka, karta planinskih poti, in vsekakor FOTO APARAT ter sončna očala.

NAHRBTNIK naj bo ozek in visok, brez nosilnega ogrodja, s širokimi naramnicami.

Za daljše ture priporočamo tudi spalno vrečo.

Za hojo in prečenje ledenih ploskev in snega je priporočljiv cepin in dereze.

PREHRANA je pomemben sestavni del pohoda. Že v začetku moramo vedeti, kaj bomo vzeli s sabo in kaj lahko dobimo v kočah (pa tudi na cene moramo misliti).

Med poglavitne elemente prehrane sodijo beljakovine, maščobe, sladkor, mineralne snovi, vitamini, voda in nasladi. Osnovno vodilo je naslednje: Važna je kakovost, ne pa količina zaužite hrane. Hranimo se v usklajenem ritmu kot doma: zajtrk — kosilo — večerja. Privoščimo si porabo do približno 6000 kalorij dnevno. S polnim trebuhom slabo hodimo. Ni odveč — celo priporočljivo je, da imamo s seboj tako imenovano »železno rezervo« kot: čokolado, med, polmastni sir, sladkor, orehi, prepečenec in C-vitamin.

ŽIVALI:

Teh v gorah niti ni malo. Velikokrat srečam v gorah gamsa, kozoroga — te čudovite gospodarje naših gora. Ne vznemirjajmo jih, pri tem pa bomo previdni: živali namreč dostikrat visoko nad nami pri preskakovanju skal sprožajo kamenje — celo plaz.

CVETJE je nepopisni in naj lepši del naših gora. O tem nič drugega kot to: ne trgaj in ne uničuj planinskega cvetja, ker s tem uničuješ naravo! Pri PRVI POMOČI pa je pravilo: STORI LE KAR REŠ OBVLADAŠ IN POKLIČI POMOČ! (Ni odveč, da imaš s seboj priročnik PP — kratka navodila so tudi v planinski izkaznici).

Ob prihodih v kočice ali domove je obvezno vpisovanje v evidenčne knjige — pa ne zaradi formalnosti, ampak zaradi varnosti in eventualnega nudenja pomoči. V knjigo se namreč vpiše: naslov, smer prihoda, datum prihoda, datum in čas odhoda ter smer odhoda. Kar se tiče napisane smeri odhoda je nujno, da se te tudi držimo.

Še veliko bi lahko napisali o hoji v hribe, vendar menim, da je to za povprečnega hribolazca dovolj in pri PD bomo veseli, če bo to komu v pomoč.

Pa še nekaj: nikjer ni tako dobre družbe kot je v gorah, — zatorej NA POT!

Predsednik PD Metlika
Stane Brodarič

V šoli je spet živahno

1. septembra so se odprla šolska vrata in v Srednjo šolo tekstilne usmeritve je prišlo šestinsedemdeset novih učencev: triinpetdeset v srednji program in triindvajset v skrajšanega. Dekleta in fantje so iz različnih krajev Dolenjske, Bele krajine in sosednje Hrvatske.

Pri nas bodo različno: od leta in pol do treh let, odvisno pač od programa, ki so ga vpisali in ga bodo obiskovali. Štipendije so zaposlili in jih dobili v Beti, Kometu, Novoteksu in Labodu.

V šolskem letu 1986/87 bodo poučevali: Stane Dražumerič, Zvone Kambič, Biserka Mirič, Franc Fortun, Raduška Žepič, Boris Šikonja, Tone Žlogar, Branka Kusič, Zlata Kovačič, Anica Kočev, Boža Turk, Breda Radman, Marjetka Sever, Nenad Jelenčič, Vlado Dražumerič, Mijo Maršič, Marta Strahinič, Kavčič in Rauh, Marjetka Žele bo na študijskem dopustu, Marija Roglič bo še naprej skrbela za izobraževanje ob delu in za knjižnico, Marija Goleš bo opravljala tajniške in računovodske posle, vršilec dolžnosti ravnatelja bo Vida Šegina — Matkovič, Toni Gašperič pa bo opravljal od 1. 9. 1987 posle pomočnika ravnatelja.

T. G.

Zimske urice

Tako bo naslov kulturnim prireditvam, ki bodo v novembru, decembru, januarju, februarju in marcu v hotelu Bela krajina, v gostilni Rajmer in Mežnaršič, v kulturnem domu Edvarda Kardelja in po krajevnih skupnostih Gradac, Suhor in Drašiči.

Gre za slikarske razstave, za literarne, gledališke in glasbene večere, za družabna srečanja in tako naprej. Denar od vstopnine bo namenjen nakupu stolov za grajsko dvorišče, na katerem bodo tudi drugo leto poletne kulturne prireditve Noči do jutra. Kaže, da se je pričela Metlika kulturno prebujati, in to po zaslugi Občinske konference ZSMS Metlika in nekaterih posameznikov-kulturnikov. Vi, dragi bralci Vezila, pa boste gotovo med gledalci. Tako vam bo zima hitreje minila, a tudi marsikateri večer boste preživeli prijetno, bogatejšo kot sicer. Bodite pozorni na plakate z naslovi Zimske urice.

T. G.

Boj za kakovost

V ZDA deluje nekaj dragih profesionalnih svetovalcev za področje kakovosti, med katerimi najbolj izstopajo častitljivi 85-letni Deming, 81-letni Juran in 60-letni Crosby. Za pomladek pa niti v gospodarsko naprednih ZDA ni dovolj poskrbljeno.

Svetovalci, ki se posvečajo v ZDA vprašanjem kakovosti, so zelo iskani in dobro plačani, za svoje storitve dobijo tudi do 10 tisoč dolarjev dnevno in so oddani za celo leto vnaprej. Ti svetovalci kakih 600 jih je, so samoljubno prepričani, da ameriški poslovni svet brez njihovih nasvetov ne bi mogel shajati.

Vsem »gurujem« (kakor jih imenujejo) je skupno prepričanje, da se zadeve v kakovosti ne morejo premakniti brez aktivnega in trajnega sodelovanja vodstva. Po drugi strani eminence kakovosti kaj malo dajo na robote, avtomatizacijo in podobno »šaro«. Krožke kakovosti priznavajo zgolj kot pritlikino drugih metod. V vsem drugem se guruji med sabo krepko razlikujejo.

Njihove metode so različne. Pogosto drug drugega ne spoštujejo, ali pa se med sabo celo prezirajo. Sicer pa področje kakovosti obvladuje kopica v meglo zavitih izrazov, parol in statistike, ki jih je težko dešifrirati. Vendar ponavadi uspehi ne izostanejo. Dogaja se, da podjetja spreminjajo proizvodne in konstrukcijske postopke, celo upravljalško miselnost — vse po nasvetih častitljivih kakovostnikov.

Vprašali se boste, katerega guruja izbrati? Izbira je zares velika. Morda vam bo pogodu sugestivni Phil Crosby, ki se zavzema za koncept Zero Defects (brez napak). Potem je tu bolj tehnično navdahnjeni Dorian Shainin, ki bo mirno sodeloval z višjimi inženirji. Če ste razpoloženi mazohistično, je za vas 85-letni W. Edwards Deming, ki bo vaše menažerje po vsej verjetnosti ozmerjal z idioti...

Starosta kakovosti je nedvomno Deming. Za nekdanjega vladnega statistika se več desetletij v ZDA ni nihče niti zmenil, medtem ko so Japonci že navdušeno prevzemali njegove zamisli in jih uresničevali v praksi. Videti je, da hoče zdaj Deming — pri petinosemdesetih — nadoknaditi zamujeno. Lani je imel operacijo očesne

mrene, a ga ni nič zaustavilo, da ne bi takoj nadaljeval z delom. Dela sam in neizmerno veliko potuje. Zanj je toliko zanimanja, da je oddan do leta 1988 (ne glede na leta!) Deming izbirčno odbira svoje stranke — tiste pač, ki si lahko privoščijo plačilo v višini 10 tisoč dolarjev na dan za njegove usluge.

In zdaj pogledimo, kako se Deming loti problematike. Najprej pokaže proizvajalcem, kako izmeriti nihanja oz. odstopanja v posameznem procesu, da bi se tako dokopali do vzrokov za slabšo kakovost. Njegova metoda temelji na statističnih izračunih. Demingova spoznanja so Fordu omogočila, da se je povzpел na sam vrh kakovosti med proizvajalci avtomobilov.

Dejstvo je, da se Deming danes manj ukvarja s statistično procesno kontrolo, kot s filozofijo managementa, pa čeprav so njegovi nauki tu manj razumljivi, ne pa tudi uporabni. Eden od naukov pravi »izženite strah« in se nekako ne prilega gromovniškemu Demingu, ki je strah in trepet svojih slušateljev, če mu ti postavijo kakšno, po njegovi presoji, neumestno vprašanje.

Na drugem mestu med najslavnejšimi kakovostniki je Joseph M. Juran, 81-letnik. Oba z Demingom sta že v petdesetih letih potovala na Japonsko, v ZDA pa so ju priznali z veliko zamudo.

Juran je po rodu iz Romunije, sin vaškega čevljarja, ki danes komaj zmore ustreči povpraševanju. Na seznamu njegovih rednih strank so znana imena Motorola, Texas Instruments, Du Pont, Monsanto, Xerox itd. Plačujejo ga po 8 tisoč dolarjev dnevno in pridno polnijo Juranove enodnevne seminarje na temo kakovosti z menažerji, 700 dolarjev na vsakega.

Juran je videti kot oskubljen na ptica s sršečimi brki in

obrvimi, predava, kako postopno izboljševati kakovost v managementu. S klientom si zadane specifične celotne cilje, na katerih potem delajo timi strokovnjakov. Slovi po dobri organizaciji. Načrtno osvaja projekt za projektom. Rezultati ne izostanejo. V letu 1984, na primer, je Xeroxova tovarna kopirnih strojev v Angliji dobila britansko nagrado za kakovost. Pred tem pa so imeli probleme z izmetom, ki so ga z Juranovo pomočjo zmanjšali za 30 do 40 odstotkov.

Priliv kačitala je Juranu omogočil, da je v Wiltonu v Connecticutu odprl lastno podjetje, Juran Institute Inc.

Tam prireja predavanja in seminarje, snema tudi videokasete. V inštitut dela 30 uslužbencev, lahko pa bi jih še več, navaja Juran, ki se pritožuje, da ga je organizacija »zasušila«.

Med slovečimi imeni kakovosti se na tretjem mestu omenja Philip B. Crosby, 60-letnik, nekdanji podpredsednik in direktor kakovosti v ITT, ki pa je med vsemi kakovostniki komercialno, najuspešnejši V šoli kakovosti (Quality College) v Winter Parku, Florida, se je pod Crosbyjevo taktirko izšlo 35 tisoč operativcev, nekaj sto tisoč pa jih je poslušalo predavanja v pisarnah in tovarnah.

Crosby ima šolo tudi v Troyu v Michiganu, katere soustanovitelj je General Motors, v čigar lasti je 10 odstotkov delnic družbe Philip Crosby Associates Inc. Ima še devet inštitutov v ZDA, Evropi in celo na Japonskem. Lanskoletni promet je znašal 34 milijonov dolarjev. Crosbyjeva prva knjiga, QUALITY IS FREE, je izšla v nakladi milijon izvodov, in že pošla.

Crosby si je torej ustvaril pravcati imperij, čeprav ga njegovi tekmeči podcenjujejo.

Pravijo, da sicer zna navdušiti človeka za stvar, strokovno pa je šibak. Najhujši očitek proti njemu je ta, da od delavcev pričakuje brezhizbno produkcijo, medtem ko so skorajda za vse napake krivi neustrezno skonstruirani proizvodni sistemi, na katere delavci ne morejo vplivati. Crosby se zagovarja, da zna pomagati k boljši kakovosti, o čemer pričajo tudi reference, med njimi Digital Equipment, Chrysler, IBM, Johnson & Johnson, AT & T idr. Večina meni, da je pri njem navdih pomembnejši od tehničnega pristopa, a se vseeno udeležujejo 4-dnevnih Crosbyjevih tečajev za najodgovornejše funkcionarje, ki stanejo 1.650 dolarjev na osebo.

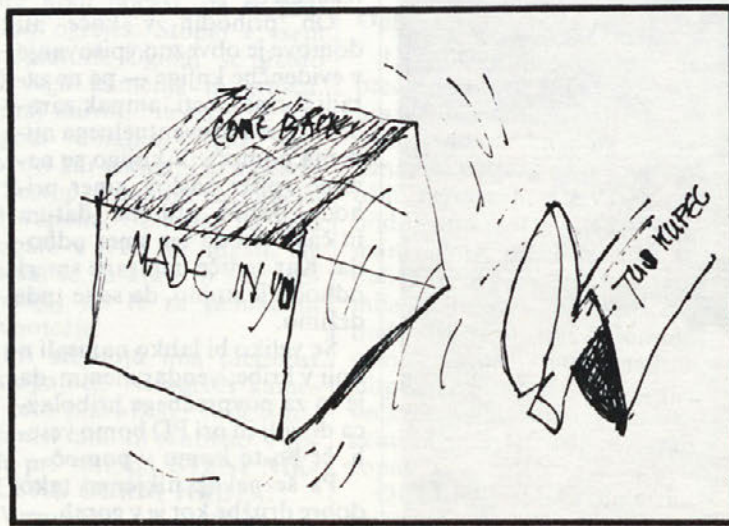
66-letnik, lastnik General Systems Company Inc. v Pittsfieldu v Massachusettsu, ki je napisal priročnik TOTAL QUALITY CONTROL. Feigenbaum naročniku pomaga vzpostaviti lasten sistem, temelječ na vsesplošno uporabljenih statističnih in inženirskih metodah. Najbolj mu zaupata Deere & Co. in Pirelli.

Na hitro si pogledimo, kdo vse še obvladuje področje kakovosti v ZDA. Najprej Japonec Geniči Taguč, 62, ki so ga »odkrili« pri Bell Laboratories že leta 1962. Taguč vztraja na tistem, čemur v ZDA pravijo »robust design«. Je tudi statistik, vendar pov-

sem praktično usmerjen. Taguč pride v ZDA tri- do štirikrat letno in sodeluje s Fordom, ITT, Xeroxom in Bell Laboratories.

Od preostalih kakovostnikov je tu še Dorian Shainin, 71, inženir tako kot Feigenbaum, ki se osredotoča na problematične dele opreme, zamenjavo katerih se izboljša kakovost. Tehnični, manj celovit pristop. Med njegovimi strankami najdemo Motorolo, GM, RCA in številne druge. Shainin je veliko cenejši od Deminga, Juran in Crosbyja, a še vedno drag: 2.500 dolarjev dnevno.

Upoštevanje nasvetov o kakovosti lahko povzroči dramatične spremembe v organizaciji dela, ki segajo od proizvodnih linij pa do novega načina nagrajevanja menažerjev. To se je, denimo, zgodilo v Fordu. In vendar kakovost kot predmet še ni prodrla v poslovne šole. Če se to kmalu ne bo zgodilo, bodo stari kakovostniki izumrli, ne bo pa nikogar, ki bi jih zamenjal. Medtem pa naj bog živi stare gospode, izmed katerih jih bo pri devetdesetih vsaj nekaj najboljše plačanih ameriških biznismenov!

DAN BETI

Tudi letošnji dan »Beti« je potekal v znamenju iger in veselja nasploh. Najbolj zanimivo je bilo seveda pri vlečenju vrvi.

DAN BETI

DAN BETI

Da, da, ženske ne morejo razumeti, kako mi može po cele ure lahko »visimo« na šanku, pravi Milan. Gabre pa mu vneto prit...

Bilo je tudi tekmovanje v nabiranju jurčkov — kdo bo prej. Ni zmagala Marija Matekovič, ki je pripeljala svojega Jureta, pač pa tile dve brhki dekleti, ki sta prinesli nekaj lisičk in pravega jurčka.

Pogled na mize okrog desetih zvečer nam zgovorno priča, da nam na Vinomerju res ni ničesar manjkalo, še ostalo je.

Tudi Milan Dimitrijevič — Pajo je imel svojo ekipo, ki pa je bila tako vročkrvna, da jo je moral kar naprej miriti.

FOTO ŽEBLJIČEK

«Ne glej me, kako delam, temveč me poslušaj, kaj ti govorim.» Tako nekako je tudi pri nas. Druge učimo, kakšen je naš novi znak, da je lepši in bolj razgiban in podobno, vhod v našo delovno organizacijo pa nam krasi prastari znak, ki smo ga že dvakrat spremenili. Ponoči tudi sveti ne več, morda od sramu, ker ga nihče niti ne povoha.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje drage mame **VERONIKE DOLINAR** se zahvaljujem sodelavkam **TOZD** konfekcija Metlika za podarjeni venec in izrečeno sožalje.

Žalujoča Ljubica Šomin z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta Blaža Kirina se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji **TOZD** metraža in sodelavcem za podarjene vence in izrečeno sožalje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči sin Mijo z družino

NAVRATILOVCI V ITALIJI

Trento je mesto s 100.000 prebivalci in z bogato srednjeveško arhitekturo ter leži na višini 194 m v osrčju Dolomitov. V neposredni bližini mesta so številna smučišča. Do svetovno znane Madone de Campiglio je le nekaj minut vožnje. Vsekakor je Trento in njegova okolica priljubljeno bivališče turistov, alpinistov in smučarjev iz celega sveta. Pa še po nečem je Trento poznan, in sicer po dveh velikih festivalih. V mesecu maju je tukaj mednarodni festival alpinističnega filma, v septembru pa velika turistično kulturna prireditev Trentska jesen.

V okviru Trentrke jeseni je bil letos že drugič na programu tudi mednarodni folklorni festival alpskih dežel, na katerem so od 19. do 21. septembra nastopile po dve folklorne skupine iz Italije, Francije, Švice, Avstrije in Slovenije. Slovenijo je letos poleg folklorne skupine iz Kamnika zastopala tudi metliška folklorna skupina »Ivan Navratil«, ki je številnim gledalcem iz cele Evrope predstavila metliško obredje. Festival ima tudi tekmovalno obeležje in mednarodna komisija je MFS »Ivan Navratil« dodelila drugo mesto v konkurenci reproduktivnih plesov. S tem je skupina poleg tradicionalnih plaket in pokalov, ki gredo najboljšim, prejela tudi denarno nagrado 1.000.000 lir.

K uspešni predstavitvi Slovenije in Metlike so doprinesli trije mladci in ena mladenka iz Beti. Pa tudi ostalih 21 članov skupine je povečini pod belokranjsko narodno nošo nosilo perilo iz kolekcije Adamo, kar je še ena uveljavitev naše Beti na mednarodni konvertibilni estradi.

Uredništvo Vezila vicešampionom iz Trenta najiskrenejšo čestita.

Matjaž Rus

ZAKAJ V KOMETU OMAHUJEJO?

Bralcem Vezila je Alenka Mežnaršič dobro znana. Objavila je že vrsto pesmi, Mirjam Bezek pa je priobčila z njo tudi intervju. Toda zdaj ne gre za to. Toni Gašperič je pregledal njene pesmi, izbral jih je in pripravil za tisk. Zdaj je vprašanje le še denar, se pravi, pesniško zbirko mora nekdo založiti.

Najprimernejša za to bi bila delovna organizacija Komet, v kateri Alenka že vrsto let združuje delo in sredstva. Toda tam nekaj omahujejo. Ker je v človeški naravi tudi optimizem, je upati, da se bodo premislili in da bodo potegnili cvenk na plano. Če bo temu tako, se obeta Metliki nov, prijeten kulturni dogodek.

JANI BEVK: IZZA UPA

Jani Bevk, šaljivo ga imenujemo najhitrejšega pesnika severno od reke Kolpe in južno od Gorjancev, bi rad izdal to jesen svojo drugo pesniško zbirko, ki jo je naslovil **IZZA UPA**. Prva je imela naslov Potopljeno sonce in je pošla.

Zbirko bodo Bevku založili pri Občinski konferenci ZSMS, vendar mu ne morejo zagotoviti vsega potrebnega denarja. Jani se je zato obrnil na delovne organizacije, naj mu pomagajo. Največ pričakuje od Mercatorja, saj je Bevk zaposlen v eni od Mercatorjevih trgovin: v Železnini nasproti bencinske črpalke.

Prošnjo za denarno pomoč pa je poslal tudi v Beti. Že 20.000 dinarjev bi Bevku veliko pomagalo. Upati je, da pri nas ne bo naletel na gluha ušesa, saj gre za skromen znesek.

T. G.

METLE, LOPATE, KRAMPI... kot da nismo v Beti. Vendar je bilo tako le na dan očiščevalne akcije, ki je bila 5. septembra. Pospravili smo pred lastnim pragom. Dobro bi bilo, če bi to storili tudi v prenesenem pomenu besede. Pa kaj: okoli Beti je zdaj veliko lepše, to lepoto moramo obdržati tako, da ne bomo svinjali vedno znova. Najtežje je seveda vbiti ljudem v zavest prepričanje, da ne gre odmetavati nepotrebnega tam, kjer se to komu pač zahoče. Foto: B. Matkovič

Betko ima besedo

5. septembra smo čistili okoli tovarne. Bilo je lepo. Čas bi bil, da bi se znebili smetja tudi v fabriki. To bo bolj težko. Ta plevel je trdoživ.

Prav je, da so očiščevalne akcije. Več pa bi morali posvetiti energije in časa — VZGOJI. Starih in mladih, da ne bi onesnaževali trgov, ulic, cest. Grdo je metati, tako menim, nepotrebno okoli sebe. Koši za odpadke so namenjeni temu.

Nekateri so slepi, ne vidijo jih.

Za čike so pepelniki. Vsaka stvar sodi na svoje mesto, kot sodi pravi človek na pravo.

Z vsa vna čiščenja smo se vrgli tudi na igrišče ob Beti. Je nedokončano, zane-marjeno. Veliko denarja in truda bo treba žrtvovati za njegovo ureditev. Ko bo vse nared, bomo ponosni.

Pa ne samo to: razmahnil se bo lahko šport, zacvetela bo rekreacija. Hudo smo že zasedeni, nekdo bi nas moral premigati. Za to pa je potrebno igrišče.

Noči do jutra so za nami

V poletnem času, ko vse hiti proti morju, je za manjše, neturistične kraje značilno, da vsako družabno in kulturno življenje, če seveda pozabimo na gasilske veselice, zamre. Ena svetlih izjem je bila preteklo poletje Metlika, kjer je bilo nadvse živahno.

OK ZSMS Metlika je pripravila splet kulturnih, zabavno poučnih prireditev in kinopredstav s skupnim imenom »Noči do jutra«. Prireditve, postavljene v romantični ambient metliškega grajskega dvorišča, ki že leta zama čaka na prenoval, si je ogledalo več kot 3400 ljudi, kar pomeni, da je vsak Metličan vsaj enkrat prišel v stari metliški grad.

Prireditve so bile tako izbrane, da je vsak našel kaj zase. Poleg domačih amaterskih skupin in posameznikov, so bili v Metliki povabljeni tudi Milena Muhič, Janez Hočevnar — Rifle in Jože Falkner — amaterski igralec iz Trebnjega, ki se je predstavil v krstni uprizoritvi monodrame Metlika je Šparta, Tonija Gašperiča, v kateri se avtor spominja likov in dogodkov iz svoje mladosti, ki so tedanji Metliki dajali svojevrsten pečat.

Ta sentimentalna, spretna mozaično sestavljena in s tipično gašperičevskim humorjem obarvana pripoved je vzbudila veliko zanimanja med Metličani, posebej starejšimi.

Grajsko dvorišče je bilo premajhno tudi takrat, ko so si ljudje želeli v živo ogledati legendarne Popolnočne kočije, ansambel, ki je do sedaj razsajal le po gostilnah in včasih tudi po mestnih ulicah kalil nočni mir. Njihov show bo vsem ostal še dolgo v spominu, ne le zaradi njihove glasbe, temveč tudi zaradi vsega ostalega, kar gre zraven. Piko na i je postavil Janez Vraničar — Luigi, ki je v svojem ognjevitom govoru najavil svojo kandidacijo za župana mesta Metlike in požel odobravanje in podporo vseh prisotnih.

09. 08. 1986 smo na grajskem dvorišču gostili dr. Dušana Pluta, znanega borca proti onesnaževanju našega življenjskega prostora, ki je povedal marsikaj ne le zanimivega, temveč tudi strah vzbujajočega o naši prihodnosti.

Tudi Beti je imela svoj večer. Nastopil je MPZ Beti in oktet Vitis. Modna revija pa je zadovoljila tiste, ki nimajo radi zborovskega petja in oktetov.

Ves čas prireditev je delala tudi grajska klet, kjer se je v vročih poletnih večerih še kako prilegel kozarček belokranjskega vina.

Po koncu prireditev lahko zaključimo le eno: »Bilo je lepo, včasih smo tudi kaj popili.« Drugo leto pa znova.

Matjaž Rus

beti

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta ANDREJA HOTKO iz Dobove se zahvaljujem kolektivu Beti Dobova za podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti. Žalujoča Jožica Šeler z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame Vere Draksler se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji Beti za venec, sodelavcem za izrečeno sožalje in spremstvo na pogrebu. Žalujoči sin Branko Draksler

ZAHVALA

Ob smrti moje mame Marije Bajuk iz Drašič se zahvaljujem sodelavcem iz skladišča gotovih izdelkov ter drugim za podarjeno cvetje, izraze sožalja ter za spremstvo na pogrebu. Žalujoči sin Jože Bajuk z družino

ZAHVALA

Ob tragični smrti očeta Karla Cekute se zahvaljujem TOZD metraža za podarjeni venec in izraze sožalja. Posebno se zahvaljujem Ivanki Kočevnar za njeno pomoč v težkih trenutkih. Žalujoča hči Zlata z možem Ivanom

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta Janeza Kapušina se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD metraža in sodelavcem za podarjena venca, izrečeno sožalje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči sin Jože z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame ROZE RADMAN iz Jurova se najlepše zahvaljujem sodelavcem iz skladišča gotovih izdelkov za podarjeni venec, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči sin Nikola z družino

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame JELE ROZGAJ se zahvaljujem sodelavkam in DSSS Beti Metlika za podarjeni venec in izrečeno sožalje. Žalujoča Anica Pereško z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta JO-SIPA FURJANIČA iz Rujeva se iskreno zahvaljujem TOZD kodranka in volna za podarjeni venec, denarno pomoč, izraze sožalja in za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hči Zlata Spudić

VESELJE OB REMONTU — Po uspešno opravljenih generalnih popravilih so se delavci pletilnice zbrali na pikniku ob Kolpi. Veselja in pijače ni manjkalo. Za jedačo pa je skrbel Tone Nemanič — Sivi. Potem so se pomerili še v nogometu. Oženjeni proti neoženjenim. Rezultata se nihče več ne spominja. Bilo je to 17. 07. 1986. Ostala je le ta fotografija in spomin na prijetno popoldne. (Foto: M. M.)

Rekreacija v športni dvorani

V metliški športni dvorani je vedno bolj živo. Poleg rednega šolskega programa se tu v popoldanskem času odvijajo najrazličnejše aktivnosti: od treningov tekmovalnih ekip, do rekreacije za vse ostale občane. Tudi Beti ima v dvorani na razpolago nekaj minut.

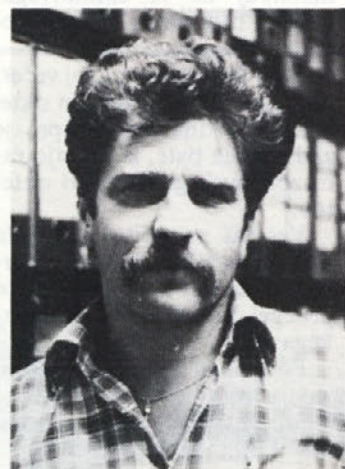
V ponedeljek od 20^h — 21^h se pod vodstvom mentorjev TVD Partizan lahko rekreirajo ženske, ob torkih od 18^h — 19.30 pa moški, ki se bodo verjetno podili za žogo.
VABLJENI!

Jubilej gasilskega društva

Industrijsko gasilsko društvo Beti praznuje oktobra 30 let obstoja. Ob tej priložnosti bo 18. oktobra velika sloves-

nost s skupno vajo, na kateri bodo nastopila vsa društva iz metliške občine kot tudi pobratena društva.

»Tako po ustanovitvi Beti je bilo ustanovljeno tudi ga-

silsko društvo, ki je danes med industrijskimi najstarejše v občini. Delamo po programu občinske gasilske zveze, sodelujemo z ostalimi društvi v občini in izven nje, pobrateni pa smo z društvom črnomaljskega Belta in Pamučne industrije iz Duge Rese. Udeležujemo se številnih tekmovanj, na katerih navadno dosežemo dobre rezultate,« pove o Betinem industrijskem gasilskem društvu njegov predsednik Dušan Rus.

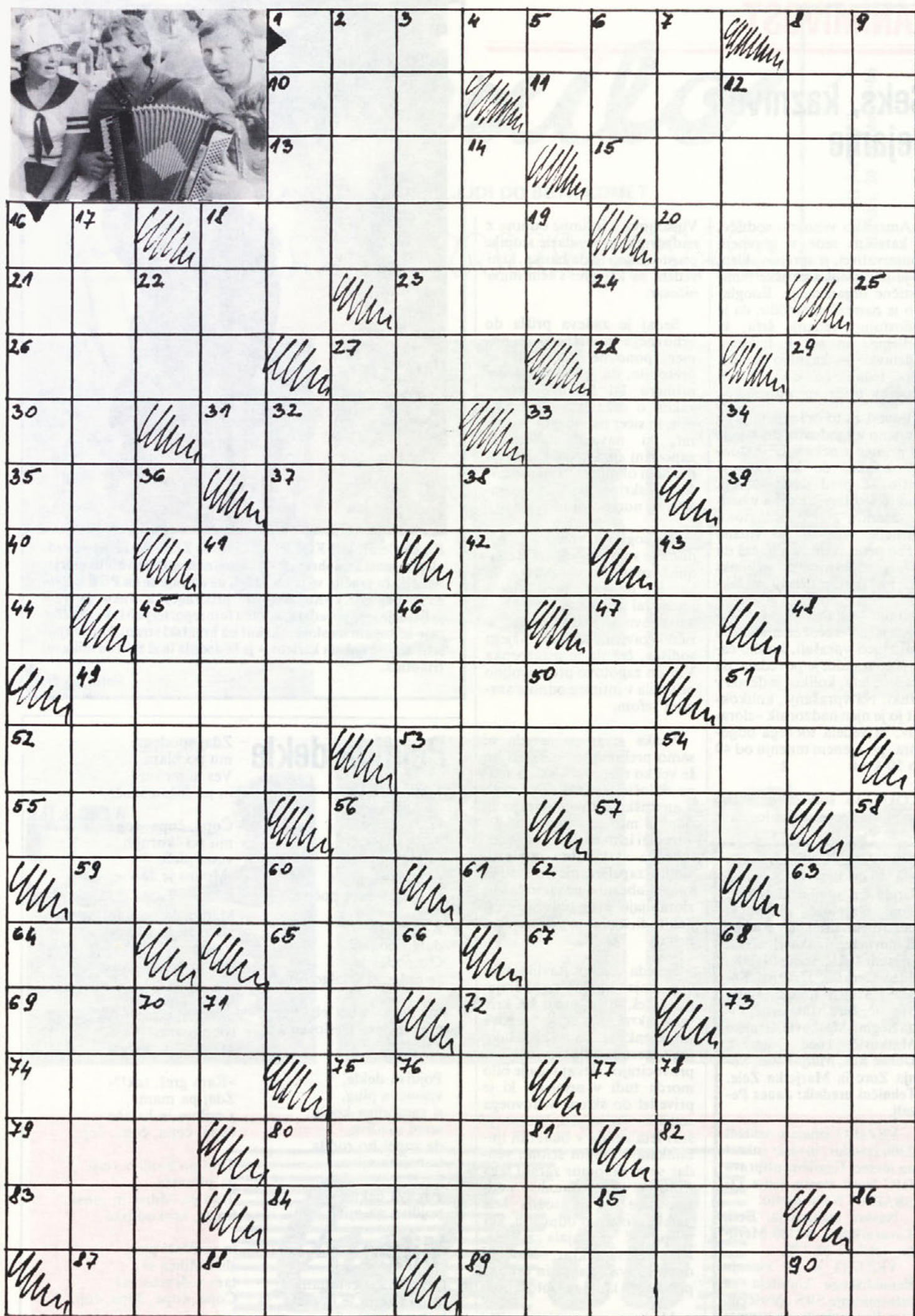
Potarna, da bi morali povečati število članov, saj pride sedaj en gasilec komaj na 100 delavcev. »Idealno bi bilo, če bi bil vsak zaposleni gasilec, čeprav ne bi bil član gasilskega društva. Vsak bi moral znati delati vsaj s tistimi zaščitnimi sredstvi, ki so na njegovem delovnem mestu.« Zato imajo vsak oktober, ko je mesec varstva pred požarom, gasilci predavanja o požarni varnosti na delovnem mestu in doma ter usposablajo ljudi za delo z gasilnimi aparati. Tudi gasilci sami se neprestano izobražujejo, tako v društvu kot v občinski gasilski zvezi.

Rus prizna, da so glede opreme nazadovali za razvojem delovne organizacije, vendar so za to krivi tudi sami. »Nismo izkoristili časa, ko je bilo na razpolago več denarja za te namene. Sedaj je kljub večjemu trudu težje priti do denarja, vendar se bomo še naprej trudili, da bi bili čim bolj opremljeni. Poleg tega pa si prizadevamo, da bi gasilsko društvo Metlika opremili kot industrijski gasilski center za metliško občino,« pravi Rus.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 8. španski spolnik, 10. železov oksid, 11. francoski pisatelj, de Balzac, 13. idol, 15. plin, ki sestavlja vodo, 16. Varnostni svet, 18. nravi, 20. mrhovina, crknjena žival, 21. pravoslavna podoba, 23. italijanski popevkar Fabrizio d', 25. polmer, 26. Ibsenova drama, 27. izraelski čarodej Geller, 28. osebni zaimek, 29. Sportske novice, 30. oranje, 31. prehod trupa v noge pri telesu, 33. početje, delo, 35. mesec ljubezni, 37. udejanjanje teorije, 39. skala v morju, 40. vzklík, 41. predlog, ob. 42. tuj dvo-glasnik, 43. deli tedna, 44. 18. črka abecede, 45. oseba iz grško-rimske mitologije, 47. enaka vokala, 48. Izobraževalni center, 49. nemško žensko ime, 51. mlada kravica, 52. brbljivka, 53. pražival, enoceličar, 55. moška oseba iz Vernovega Popotovanja v sredino zemlje, Saknusen, 56. smučarsko središče na Švedskem, 57. 7. črka alfabeta, 58. volt, 59. košara za nakupovanje, 61. industrijski kraj na Koroškem, 63. Vranje, 64. Kardelj Edvard, 65. pivski vzklík, 67. jadransko gorstvo, 69. država v Južni Afriki, 72. del Ljubljane, 73. vojna, hrvaško, 74. južnoameriško gorstvo, 75. na primer, 77. slikarka Kobilca, 79. plačilo za delo, 80. kraj ob Nilu, znan po jezui, 82. mitološki prvi letalec, 83. igralka Gardner, 84. dirigentska palica, 86. kalij, 87. vrsta testenin, 89. prebivalca sosednje države

NAVPIČNO: 1. reka v vzhodni Bosni, 2. žitarica, 3. kobra, 4. bor, 5. vzdih, medmet, 6. tovariš, 7. ime več papežev, 8. moško ime, 9. apotekarka, 12. mejna reka med Poljsko in Češkoslovaško, 14. lansko leto, 17. »malo je manjkalo«, 18. znamenje, 19. Janez Dolinar, 22. oranje, 24. zgornja okončina, 27. članica skupine Bader + Mainhoff, 29. kraj na jugu Šumadije, 32. vitezov spremljevalec, 33. ameriška norma, 34. Teleksova sodelavka, Velkavrh, 36. jod, 38. slovenski alpinist, Aleš, 41. škrat, 43. pritrdilnica, 45. nizozemski naravoslovec, Karl, 46. Madžar, 47. belokranjski kraj, znan po ljudskem izročilu, 49. letoviški kraj v črnogorskem primorju, 50. Rado Grom, 51. hrvaška rafinerija, 52. dalmatinska vprašalnica, 54. nenasičen ogljikovodik, 56. ameriška zvezna država, 58. golmanka, 60. potujoči pevec v stari Grčiji, 62. okončine, čelni, 63. poljska ptica črne barve, 64. glavno mesto Malezije (Lumpur), 66. žveplo, 68. pogorje v Burmi, 70. muslimansko moško ime, 71. nikalnica, 72. del stavbnega pohištva, 76. brezpravno ljudstvo, hrvaško, 78. žensko ime, Viktorija, 80. oče, 81. afriški veletok, 85. 18. in 2. črka abecede, 88. čas, 90. kalij.

Seks, kaznivo dejanje

Ameriško vrhovno sodišče, v katerem sede v glavnem konservativci, je sprejelo sklep, ki je razveselil ameriške feministične organizacije. Enoglasno je namreč razsodilo, da je nedostojno vedenje šefa, ki nadleguje in sili k ljubezni sodelavko — kaznivo dejanje celo tedaj, če do takšnih odnosov pride »prostovoljno«.

Povod za to odločitev, prvo tovrstno v zgodovini države, je bil primer iz neke washingtonske banke, do katerega je prišlo že pred desetimi leti. Pomožna blagajničarka v banki Meritor v Washingtonu Michelle Vinson je vložila tožbo proti svoji banki, češ da jo je njen nadzornik v tej banki Sidney Taylor prisilil k seksualnim odnosom. Ko so kasneje na okrožnem sodišču tožiteljico vprašali, koliko časa je to trajalo, je povedala, da vsa štiri leta, kolikor je delala v banki. Na vprašanje, kolikokrat jo je njen nadzornik »zlorabil«, ni vedela točnega odgovora, po njenem mnenju od 40 do 50-krat.

Okrožno sodišče je tožbo zavrnilo, ker je sklepalo, da je

VEZILO je glasilo delovnih ljudi Beti in Kometa. Ureja ga uredniški odbor: Toni Gašperič, glavni in odgovorni urednik, Alenka Badovinac, Janko Bračič, Miomir Čikič, Irena Flajnik, Jože Gerškšč, Dragica Končar, Mojca Konda, Ljilja Maršič, Jure Matekovič, Vida Šegina Matkovič, Branko Matkovič, Tone Omerzel, Dušan Rus, Matjaž Rus, Sonja Zorc in Marjetka Žele. Tehnični urednik: Janez Pelzelj.

VEZILO izhaja v nakladi 2300 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Grafična priprava DIC Novo mesto, tiska TISKARNA Novo mesto.

Naslov izdajatelja: Beti, Tovarniška 2, 68330 Metlika, telefon. 58 170.

VEZILO je po mnenju Republiškega komiteja za informiranje SRS oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov.

Vinsonova v intimne odnose z nadzornikom vendarle stopila prostovoljno in da banka, ki ni vedela za kaj gre, s tem nima ničesar.

Sedaj je zadeva prišla do vrhovnega sodišča, ki je primer ponovno pretreslo in presodilo, da je v omenjenem primeru bil kršen federalni zakon o državljanskih pravicah, in sicer tisti njegov paragraf, ki navaja, da imajo zaposleni »pravico delati v vzdušju in okolju, kjer ni nikakršnih diskriminacijskih zastraševanj, norčevanj in žalitev«.

Ob soglasju vrhovnega sodišča je sodnik William Renquist znani konservativec, ki ga je Reagan pred dnevi imenoval za novega predsednika vrhovnega sodišča, kategorično zavrnil stališče nižjega sodišča, češ da je uslužbenka Vinson zagotovo prostovoljno privolila v intimne odnose s svojim šefom.

Vsaka stvar pa seveda ni samo prelomnica, o kateri bo še veliko razprav. Takšna sodna odločitev vnaša novo noto v ameriške delovne odnose in odpira možnost resne odgovornosti in materialne odškodnine za »seksualno nadlegovanje, zapeljevanje in izsiljevanje ljubezni«, ne samo če šefi zlorablajo svoj položaj, ampak tudi, kadar to počno same firme.

Seveda se postavlja tudi vprašanje obnašanja »podrejenih«, češ, ali je samo šef kriv tudi takrat, kadar se njegove uslužbenke izzivalno obnašajo, neprimerno oblačijo in celo provocirajo. Nekaj tega je bilo morda tudi v primeru, ki je privedel do sklepa vrhovnega sodišča. Tožiteljica Vinson je štiri leta delala v banki in ljubimkala s svojim šefom, vendar se ni nikomur zaradi tega pritožila. Za seksualno nadlegovanje ga je tožila šele potem, ko so jo odpustili, ker je preveč izostajala z dela. Njen šef se takrat očitno ni dovolj zavzel zanjo in tako je prispel na klop za obtožence.

Medtem pa razni ameriški šefi zdaj hite prekinjati zveze s svojimi tajnicami.

RAZKOŠJE OB KOLPI — Klotilda Zračnikova, neposrednica in mati samohranilka, si letos ni mogla privoščiti morja. Sončila in senčila se je ob Kolpi, ne oziraje se na PCB in zvedave poglede. »Kopalke so predrage, a tako je tudi prijetneje,« je povedala našemu fotoreporterju M. R. »Velikoro se kopam na slovenski kot na hrvatski strani, kajti tu na letiš na več dobrih kerlcov,« je še dodala in si zakrila mikavni trikotnik.

Foto: M. R.

Pojdiva dekle

Pojdiva dekle,
na njivo,
ki davno jo
nihče ne orje.
Pojdiva dekle,
te njive so puste
in plug v šupi počiva.

Konj je že
dolgo poginil.
Gospodar je
že dolgo, že dolgo bolan.

»Polje, kdo bo tebe ljubil?«
poje mi pesem slovenska
v ušesih.

Pojdiva dekle,
vzameva plug,
si sposodiva konja,
seme vsadiva,
da zopet bo rodila,
ta najina njiva.

Pojdiva dekle,
pojdiva na njivo.

Mihec

Dežek pada celi dan.
Mokra cesta je in plan.
Luže so povsod,
Mihec skoči v lužo — čop.

Zdaj spodrsne
mu po blatu.
Ves je moker
in po lužah skače.

Čopa, čopa, čopa
mu po škornjih
voda pleše.
Mokro je že vse.

Mamo skoraj kap zadene,
ko zagleda Mihca.
Vsepovsod curlja od njega
in kaplja mu blato.

Čopa, čopa in
pričopa, tam do
sobnih vrat.
Mamica ga krega:

»Kam greš, tak!«
Zdaj pa mama,
z milom in krtačo
čopa, čopa, čopa, čop.

Tam po banji v vodi
ga premeta.
Tam pa Mihec ni junak.
Solze, krokodilske

in vreščeči glas,
sliši Mihca se,
tam v deveto vas.
Čopa, čopa, čopa, čop.

Alenka Mežnaršič